

הנהלת בתי המשפט
إدارة المحاكم
COURTS ADMINISTRATION

הוראות נוהל מנהל בתי המשפט

מספר ההוראה	הנושא	תפוצה	בתוקף מיום
01-25	תקופת צינון לשופטים חדשים	כללי	13.03.2025

1. כללי

מטבע הדברים, טרם המינוי לשיפוט, שופטים עוסקים בפעילות פרטית או ציבורית בתחום המשפט. בכל הנוגע לתיקים שיש בהם מעורבות של גוף שבו השופט מילא תפקיד טרם מינויו לשיפוט, עשוי המינוי לכהונת שופט לחייב הימנעות מלשבת בדין בתיקים בהם אותו גוף הוא בעל דין משך תקופה מסוימת לאחר מינויו (להלן – **תקופת צינון**). תקופת צינון זו תסייע בשמירה על מראית פני הצדק ובכך תתרום לחיזוק אמון הציבור במערכת בתי המשפט. כל זאת, תוך איזון והגנה על הצרכים המערכתיים בדבר מומחיות, גמישות ניהולית ויעילות הדיון.

2. מטרה

- א. מטרתו של הנוהל היא ליצור אחידות מערכתית בכל הנוגע לתקופת הצינון שבמהלכה ככלל לא ינותבו לשופט תיקים במעורבות גוף שבו הועסק או מילא תפקיד טרם מינויו לשיפוט.
- ב. שופט יכול ברשימת המניעויות שלו בתקופת הצינון "שחקנים חוזרים" המתדיינים באופן תדיר בבית המשפט שבו הוא מכהן ואשר קיים חשש ממשי למשוא פנים אם ידון בעניינם או עילת פסלות אחרת, כאמור בסעיף ג' להלן.
- ג. נוהל זה בא להוסיף על הוראות הדין והפסיקה לעניין פסלות שופט מכוח סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, ועל כללי אתיקה לשופטים, התשס"ז-2007 (להלן – **כללי האתיקה**), ובכלל זה כלל 15, שעניינו "מניעה משבת בדין", הקובע כי:

הנהלת בתי המשפט
إدارة المحاكم
COURTS ADMINISTRATION

"(א) שופט לא ישב בדין אם מצא, מיוזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט.

(ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), שופט לא ישב בדין ביודעו שמתקיים אחד מאלה :
(1) צד להליך, בא כוחו או עד מרכזי הוא בן משפחה של השופט או קיימת ביניהם קרבה ממשית אחרת. (2) יש לשופט ענין כספי ממשי או עניין אישי ממשי בהליך או בתוצאותיו, בצד להליך, בבא כוחו או בעד מרכזי, או שלבן משפחה של השופט יש עניין כספי ממשי או עניין אישי ממשי בהליך או תוצאותיו, בצד להליך או בבא כוחו. (3) בטרם התמנה לשופט היה השופט מעורב באותו עניין הנדון בהליך שלפניו בתור בא כוח, בורר, מגשר, עד, יועץ מקצועי, מומחה, או בדרך דומה אחרת. (4) בעל דין או עד מרכזי היה לקוחו של השופט קודם מינוי לכהונתו, ולא חלפו לפחות חמש שנים מאז הטיפול בעניינו של אותו בעל דין או אותו עד. (5) עורך דין המייצג בעל דין היה שותפו של השופט ולא חלפו לפחות חמש שנים מאז היותם שותפים. (6) עורך דין המייצג בעל דין מטפל בעניין של השופט או של בן משפחתו. (7) בן משפחה של השופט הוא עורך דין, שותף, או שכיר, במשרד עורכי הדין המייצג בעל דין".

ד. נוהל זה אינו גורע מחובתו של השופט, לפי כל דין, לגילוי נאות, במקרים המתאימים, על זיקה לכל גורם המעורב בהליך, לרבות בעלי דין, באי-כוחם, עדים, מומחים וכל גורם אחר הקשור להליך.

3. משך תקופת הצינון

במקרים בהם יש צורך בתקופת צינון כאמור בסעיף 4 להלן, יהיה משך תקופת הצינון שנה מיום ניתוק הקשר בין השופט ובין הגורמים עימם היה לו קשר רלוונטי.

4. מצבים בהם תחול תקופת צינון

א. ככלל, תקופת הצינון תחול על שופט בתיקים בהם אחד מבעלי הדין, או בא כוחם, הוא הגוף בו הועסק השופט עובר למינויו.

ב. במקרים המפורטים להלן יחול הסדר כדלקמן :

באשר לשופט אשר עובר למינויו שימש כעורך דין בגוף ציבורי על פי דין, כגון : פרקליט בשירות המדינה, תובע משטרה, סגור בצוות הפנימי של הסניגוריה הציבורית, או עורך דין במוסד לביטוח לאומי, ברשות המיסים או בהסתדרות העובדים הכללית –

הנהלת בתי המשפט
إدارة المحاكم
COURTS ADMINISTRATION

תחול תקופת הצינון על תיקים אשר מטופלים על ידי המחלקה, המחוז או המרחב עליו נמנה השופט בעת עבודתו, לפי הרלוונטי. יודגש כי רשימה זו אינה ממצה ויש להביא בחשבון גם מקרים נוספים בהם עלול להתעורר חשש לניגוד עניינים בשל עיסוק קודם של השופט טרם מינוי לשיפוט. ביחס לתיקים אשר מתנהלים בעניינם של מחלקה, מחוז או מרחב אחר של אותו גוף, לא תחול תקופת צינון כהגדרתה בנוהל, אך אין בכך כדי לגרוע מסמכותו של הנשיא באותו בית משפט לנתב את ההליך בהתאם לשיקול דעתו, ואין בכך כדי לגרוע מאמות המידה של דיני פסלות שופט.

5. סמכות נשיא בית משפט או בית דין במקרים חריגים

- א. נשיא בית המשפט או בית הדין יהיה אחראי על יישומו של נוהל זה בבית המשפט או המחוז עליו הוא מופקד.
- ב. מבלי לגרוע מהוראות הדין והפסיקה לעניין פסלות שופט ומהוראות כללי האתיקה, במקרים בהם קיים צורך, מערכתי או אחר, בקיצור תקופת הצינון או בחריגה ממנה, יחליט הנשיא, בהתאם לשיקול דעתו.
- ג. הנשיא ישקול את הבקשה בהתחשב, בין היתר, בשיקולים הבאים:
1. הצורך המערכתי בקיצור או ביטול תקופת הצינון;
 2. משך הזמן שחלף מאז סיים השופט את עבודתו הרלוונטית;
 3. מידת בכירות השופט בתפקידו הקודם;
 4. קיומן של חלופות לקיצור תקופת הצינון או לחריגה ממנה.
- ד. החלטת הנשיא תועבר לעיון מנהל בתי המשפט.

6. תחילה

- א. תחילתה של הוראה זו מיום 13.03.2025.
- ב. הוראת נוהל זו תפורסם באתר האינטרנט של הרשות השופטת.

בכבוד רב,

צחי עוזיאל, שופט
מנהל בתי המשפט